

Regionrådet i Lillehammer-regionen

Årsmelding 2015

Utkast til behandling i Regionrådet 19. mai 2016.

Innhold

Innledning.....	2
Organisering av arbeidet	2
Økonomi	4
Regional næringsplan	6
Ytre rammer for næringsutvikling	6
Gründer- og vekstservice.....	6
Næringsarealer	6
Regionprofilering	7
Kreative og kulturbaserte næringer	7
Idrettsbasert næringsliv	7
IKT	8
Foredlingsindustri.....	8
Varehandel	8
Reiseliv og opplevelser	8
Landbruk.....	14
Idrett.....	15
Byregionprogrammet - fase 2	18

Innledning

Regionrådet har over tid jobbet med å tydeliggjøre regionens profil, gjennom langsiktig arbeid med områder der Lillehammer-regionen har en nasjonal og/eller internasjonal posisjon. Tre områder har vært utpekt som særlig viktige i denne sammenheng, nemlig «Landbruk», «Reiseliv og opplevelser» og «Idrett».

I forbindelse med utarbeidelsen av en Regional næringsplan vedtok Regionrådet å integrere satsingen på Reiseliv og opplevelser som en viktig del av næringsplanarbeidet, samtidig som det også ble vedtatt at Regionrådet også skulle avsette tiltaksmidler til andre områder i planen.

I 2015 har partnerskapsmidlene som Regionrådet disponerer således hovedsakelig vært knyttet til arbeidet med følgende tre hovedsatsingsområder:

1. Regional næringsplan med fire overordnede og seks næringsspesifikke temaområder
2. Landbruk
3. Idrett

Samlet reflekterer disse et godt bilde på hva regionen er kjent for utad og hvor det er et potensial for videre utvikling.

Videre i årsmeldingen gjøres det innledningsvis rede for organiseringen av arbeidet i 2015. Deretter presenteres de økonomiske rammene og prosjekter som har pågått med regionrådsfinansiering i året som har gått. Videre gis det en redegjørelse for de viktigste resultatene og erfaringene fra arbeidet. For detaljer om de enkelte prosjektene vises det til års- og sluttrapporter fra disse, som kan fås ved henvendelse til regionkoordinator. Det generelle inntrykket er at det er oppnådd gode resultater, men at fremdriften i arbeidet med regional næringsplan har vært noe lavere enn forventet, som følge av at bemanningssituasjonen i det regionale næringsarbeidet har vært lavere enn forutsatt.

Regnskapet til Regionrådet er revidert og godkjent som en del av regnskapet til Gausdal kommune.

Organisering av arbeidet

Ordfører i Gausdal kommune, Hans O. Høistad, har vært regionrådsleder i 2015. Øvrige medlemmer var fram til kommunevalget høsten 2015 følgende personer:

- Ordfører i Lillehammer kommune, Espen Granberg Johnsen
- Ordfører i Øyer kommune, Mari Botterud
- Opposisjonspolitiker i Øyer, Lisa Kramprud
- Opposisjonspolitiker i Lillehammer, Kjersti K. Bjørstad
- Opposisjonspolitiker i Gausdal, Odd Steinar Bekken
- Fylkespolitiker (posisjon) i Oppland fylkeskommune, Anne Lise Fredlund
- Fylkespolitiker (opposisjon) i Oppland fylkeskommune, Jørand Ødegård Lunde
- Rådmann i Lillehammer, Christian Fotland
- Rådmann i Øyer, Sveinar Kildal
- Rådmann i Gausdal, Rannveig Mogren
- Rådgiver i Oppland fylkeskommune, Erik Lagethon
- Regionkoordinator, Anne Kirsti Ryntveit

Etter kommunevalget høsten 2015, ble nye politikere oppnevnt til Regionrådet. Følgende personer vil utgjøre i Regionrådet i Lillehammer-regionen fram til neste kommunevalg:

- Ordfører i Gausdal kommune, Hans O. Høistad
- Ordfører i Lillehammer kommune, Espen Granberg Johnsen
- Ordfører i Øyer kommune, Brit Kramprud Lundgård
- Opposisjonspolitiker i Øyer, Marthe Lang-Ree
- Opposisjonspolitiker i Lillehammer, Astrid Gaassand
- Opposisjonspolitiker i Gausdal, Olav Olstad
- Fylkespolitiker (posisjon) i Oppland fylkeskommune, Aud Hove
- Fylkespolitiker (opposisjon) i Oppland fylkeskommune, Eivind Brenna
- Rådmann i Lillehammer, Tord Buer Olsen
- Rådmann i Øyer, Sveinar Kildal
- Rådmann i Gausdal, Rannveig Mogren
- Rådgiver i Oppland fylkeskommune, Erik Lagethon
- Regionkoordinator, Anne Kirsti Ryntveit

Det har i 2015 vært avholdt åtte møter i Regionrådet, og det har vært behandlet 20 beslutningssaker, i tillegg til et stort antall orienterings- og drøftingssaker. I januar ble det avholdt et felles regionrådsmøte med Regionrådet for Midt-Gudbrandsdalen med fokus på muligheter og problemstillinger som er felles for de to regionene. Den årlige regionale formannskapskonferansen fant sted i april og satt søkelyset på Regionrådets satsingsområder og en rekke viktige, strategiske saker for regionen, slik som sykehusstruktur og utviklingen av høgskolen.

I tillegg til de politiske møtene har det vært avholdt møter hver ca. hver 4. uke mellom rådmennene i regionen og regionkoordinator (regional rådmannsgruppe). Disse møtene fungerer som et forberedende organ for de politiske møtene og er i tillegg en arena for drøfting av regionalt samarbeid i vid forstand.

Regionrådets administrasjon har i 2015 bestått av Anne Kirsti Ryntveit, som har arbeidet som regionkoordinator i 80 % stilling.

Lillehammer-regionen Vekst

I forbindelse med at Regionrådet vedtok Regional næringsplan, vedtok man også en ny organisering av det regionale næringsarbeidet. I vedtaket heter det:

- «Regionrådet støtter opprettelsen av en regional næringsutviklingsenhet, som organiseres som et vertskommunesamarbeid med Lillehammer som vertskommune.
- Regionrådet anbefaler at de tre kommunene finansierer én fast fulltids stilling hver i enheten, som også skal bestå av regionkoordinator.» (Regionrådsmøte 5. september 2014)

I budsjettbehandlingen så imidlertid ikke Øyer seg i stand til å legge inn en stillingsressurs i den felles enheten. Gausdal og Lillehammer vedtok likevel å gå videre samarbeidet. I løpet av vinteren og våren 2015 var det en gradvis integrasjon av næringsarbeidet i de to kommunene og regionkoordinators arbeid. Fra juni 2015 ble dette formalisert gjennom kommunestyrenes vedtak av vertskommuneavtale for fellesenheten. Denne har fått betegnelsen Lillehammer-regionen Vekst.

Den samlede kapasiteten i Lillehammer-regionen Vekst har imidlertid vært betydelig lavere enn det som ble forutsatt da den regionale næringsplanen ble utformet. I tillegg til Øyers manglende inntreden i fellesenheten, har en del av arbeidskraften til Lillehammers næringssjef vært bundet opp i arbeidet med å realisere Ungdoms-OL. Denne har delvis vært kompensert gjennom innleid ekstern kompetanse. I næringsplanen ble det også lagt til grunn en ny stilling som regionmarkedsfører. Denne stillingen lot seg heller ikke realisere i 2015. Som en konsekvens av kapasitetssituasjonen har det ikke vært mulig å ha en så god framdrift på alle områder i planen som ønskelig. Mange av tiltakene er man likevel godt i gang med, noen er allerede realisert, andre har vist seg mindre aktuelle enn antatt og nye behov har oppstått.

Hub LHMR

Våren 2015 ble det jobbet mye med å realisere et medlemsbasert gründer- og kontorfellesskap i Lillehammer sentrum. Dette ble en realitet fra juni 2015. Fellesskapet har fått navnet Hub LHMR og er lokalisert i GD-bygget i Jernbanegata 13 på Lillehammer (www.hublhmr.no). Initiativet driftes av medarbeiderne i LRV, som også har kontorplass i Hub'en. Lillehammer kommune er leietaker og finansieringen baserer seg på at inntektene fra medlemmene skal dekke husleien. Ved utgangen av 2015 var det 20 medlemmer i Hub'en fordelt på de tre ulike medlemskategoriene, fast plass (full), fleksibel plass (full) og fleksibel plass (deltid). Medlemmene har hovedsakelig blitt rekruttert via inkubatorordningen til Lillehammer og Gudbrandsdalen kunnskapspark, samt gjennom «jungeltelegrafen» og på

bakgrunn av positiv omtale i media. Tilbudet har ikke vært aktivt markedsført i oppstartfasen. Nå som dette er innkjørt vil det imidlertid bli lagt vekt på å synliggjøre dette ytterligere, med tanke på å få opp antallet medlemmer, slik at konseptet blir økonomisk bærekraftig også etter at det første driftsåret med rabbert husleie er omme.

Økonomi

Regionrådet disponerte totalt kr. 4 200 000 i partnerskapsmidler i 2015. Av disse ble kr. 2 500 000 tilført fra Oppland fylkeskommune og kr. 1 000 000 fra kommunene i regionen. I summen inngår også kr. 850 000 i udisponerte og inndratte midler fra 2014.

Regionrådet ga tilsagn om kr. 3 410 000 til ulike prosjekter i 2015. I tillegg til nye tildelinger i 2015, ble det arbeidet med en rekke prosjekter som har fått tildelt partnerskapsmidler tidligere år. Tabellen nedenfor gir en samlet oversikt over samtlige prosjekter som har pågått i 2015 med Regionrådets støtte.

Tabell: Oversikt over prosjekter som har pågått med regionrådsstøtte i 2015

		Tidligere	2015
Landbruk	Vekst og kunnskapsutvikling i landbruket		200 000
	Økt bruk av tre		50 000
	Fôrproduksjon på høgereliggende engarealer		115 000
Idrett	Idrettsmedisin - idrettsfysiologi		100 000
	Treningsoppl. for morgendagens toppidr.utøvere		50 000
	Forebygging spiseforstyrrelser		200 000
	"Ungdomstreneren"		100 000
Regional næringsplan	RNP - Reiseliv og opplevelser (fond)		295 000
	• Snowball, basisfinansiering		100 000
	• Familieeventyret Lillehammer		250 000
	• Praktisk tilrettelegging, idr. turisme/camper		50 000
	• Birkebeinerfilmen - profilering og produktutv.		200 000
	• Unge frivillige		100 000
	• Fritidsboligmesse		200 000
	• Arrangementsstøtteordning		500 000
	• Naturbaserte reiselivsopplevelser - fiske	50 000	
	RNP - Regionprofilering (fond)		450 000
	RNP – IKT (fond)	165 000	
	• Videreutvikling Cyber/Jørstadmoen	50 000	
	RNP - Ytre rammebetingelser (fond)	200 000	
	RNP – Næringsarealer (fond)	100 000	
	RNP – Kulturnæringer (fond)	250 000	
	• Lillehammer TV-dramafestival	200 000	
	• Lillehammer Institute of Music Production and Industries (LIMPI)		200 000
	RNP – Foredlingsindustri (fond)	100 000	
	RNP - Varehandel (fond)	100 000	
Annet	Byregionprogrammet fase 2		50 000
	Drift, inkl kontorhold		200 000
Totalt			3 410 000

Fond = midler vedtatt avsatt til satsingsområdet, men ikke disponert til konkrete tiltak/prosjekter

Regional næringsplan

Regional næringsplan omfatter i alt fire overbyggende og seks bransjespesifikke temaområder og skal være retningsgivende for arbeidet i den regionale næringsutviklingsenheten LRV.

Temaområdene i planen er:

- Ytre rammebetingelser for næringsutvikling
- Gründer- og vekstservice
- Næringsarealer
- Regionprofilering
- Kreative og kulturbaserte næringer
- Idrettsbasert næringsliv
- IKT
- Foredlingsindustri
- Varehandel
- Reiseliv og opplevelser

Regional næringsplan omfatter således ikke bare utviklingsarbeidet gjennom Regionrådet, men også det øvrige næringsutviklingsarbeidet i Lillehammer og Gausdal kommuner. Som nevnt innledningsvis har ikke LRV vært bemannet opp med så mange medarbeidere som forutsatt, fordi Øyer valgte å stå utenfor LRV i 2015, og det ikke ble funnet rom for å finansiere opp en stilling som regionmarkedsfører. Det har bidratt til at ambisjonsnivået har måttet nedjusteres.

Ytre rammer for næringsutvikling

Samferdselsspørsmål er et tema som er særdeles viktig for regionen, men som vi i liten grad jobber målbevisst med. Det er uklart hvor ansvaret for dette skal ligge, og både Regionrådet og Lillehammer kommune har ikke implementerte vedtak om å opprette arbeidsgrupper som skal jobbe målbevisst med disse spørsmålene.

Når det gjelder økt FoU-satsing er ingen av arbeidsgruppene iverksatt, men dette er et tema som LRV hele tiden har med seg i sitt arbeid. Vi fasiliteter, understøtter og profilerer de initiativ som tas, eksempelvis Switch HiL og internship-ordningen som er en del av Master i Innovasjon på Høgskolen.

Gründer- og vekstservice

De viktigste grepene for å styrke regionens evne til å bygge opp under gründere og bedrifter i utvikling i 2015 har vært etableringen av LRV og Hub LHMR. Det har også vært arbeidet med å etablere gode og langsiktige relasjoner til HiL og studentenes egen organisasjon for å fremme innovasjon og entreprenørskap, Start HiL. I denne forbindelse har LRV også vært en pådriver i Start HiLs arbeid med etablering av Switch HiL, som er en møteplass for studenter, næringsliv og akademia. Videre arrangerte LRV og sentrale samarbeidspartnere høsten 2015 de første Gründerdagene i regionen, med fokus på entreprenørskap og utvikling. Konseptet ble godt mottatt og vil derfor gjentas også i 2016.

Næringsarealer

Regionens kommuner er i relativt ulike posisjoner hva gjelder tilgang på næringsareal samt reguleringsstatus på disse. Utfordringen har utvilsomt vært større i Lillehammer enn i Gausdal og Øyer.

For førstnevnte er det en indre spenning knyttet til arealutviklere og investorers ønske om handelsetableringer utenfor indre sentrumskerne i Lillehammer by. Videre vil samferdselsprosjektene knyttet til fremtidig E6-utvidelse samt etablering av dobbeltspors IC, legge beslag på ikke ubetydelige arealer. I prosessfasen frem til endelig trasébeslutninger, vil arealbåndleggingen være mer omfattende enn det de endelige løsningene legger beslag på. Dette gjør arealdisposisjoner frem til avklaring fremtidig E6-trase.

Med hensyn til en mer helhetlig og strategisk næringsarealdisponering, vil det styrke regionens attraktivitet dersom kommunene fremover evner å kjøre sine arealplanrevisjoner som parallelle og delvis integrerte løp.

Regionprofilering

I mangel av en egen regionmarkedsfører har medarbeiderne i LRV så langt selv stått for arbeidet for å bygge regionens rennomme og synlighet for potensielle tilflyttere og bedrifter. Regionens hjemmeside www.lillehammer.no har blitt mobiltilpasset og har fått et generelt løft, samtidig som det kontinuerlig jobbes med å fylle denne med relevant innhold. Det har vært samarbeidet nært med Oppland fylkeskommunes Finnehjem-prosjekt, spesielt med tanke på produksjon og distribusjon av tekster og filmer om relevante for å synliggjøre regionens attraktivitet. LRV har også vært aktiv på sosiale medier, spesielt på Facebook, både gjennom egenprodusert stoff og aktiv deling av relevant innhold fra ulike medier.

Kreative og kulturbaserte næringer

Innenfor kulturnæringene har Regionrådet støttet arbeidet med to sentrale initiativ i 2015. Det ene er et prosjekt som har som formål å få etablert Lillehammer Institute of Music Production and Industries (LIMPI), som et ettårig, praktisk rettet skoletilbud på høghskolenivå, rettet mot personer som ønsker å etablere seg innen musikkindustrien. I 2015 har det vært arbeidet med å få på plass det faglige og praktiske opplegget. Særlig har arbeidet med å utforme en søknad om godkjenning hos det statlige akkrediteringsorganet NOKUT, stått sentralt. Det arbeides nå ut fra en tidslinje med studiestart i august 2017.

Det andre initiativet som det har vært arbeidet med er knyttet til et prosjekt som Regionrådet ga støtte til i 2014, nemlig etableringen av Lillehammer TV-dramafestival. I forlengelsen av TV-serien Lilyhammer, ble det arbeidet mye med å få på plass en festival som skulle kapitalisere på serien og det nettverket som denne hadde bidratt til. Ambisjonene var svært høye og viste seg vanskelig å realisere, som følge av det store behovet for kapital. I 2015 leverte derfor Lillehammer Foundation of the Arts, som også stod bak den opprinnelige søknaden, inn en søknad om omdisponering av midlene. Tanken er fortsatt å kapitalisere på nettverket fra Lilyhammer, men i større grad å bygge festivalen steg for steg med utgangspunkt i konkrete og avgrensa aktiviteter og koblet til etablerte initiativ, som Amandusfestivalen og Norsk studentfestival.

Idrettsbasert næringsliv

På dette området er det stort sprik mellom ambisjoner og reell handling. Det er flere grunner til dette, men en viktig faktor er at flere av tiltakene er knyttet opp til tidligere strategier i Lillehammer Kunnskapspark, strategier med ny ledelse er blitt noe justert. Med dette som bakgrunn er det helt nødvendig at dette temaet vurderes i den kommende rulleringen av planen, slik at tiltak tilpasses dagens utgangspunkt. Idrettsbasert næringsliv er viktig for regionen, og skal satses på også fremover, men ambisjonene må justeres noe

IKT

IKT-bransjen i regionen fortsetter sin gode utvikling i regionen, til tross for begrenset måloppnåelse for tiltakene i næringsplanen. Et IKT-bedriftsnettverk har vært oppe å stå med prosjektledelse fra Lillehammer Kunnskapspark, og har gitt konkrete effekter ved at bedrifter har funnet hverandre og samarbeider, men det har vært for lite interesse for å drive dette videre.

Når det gjelder Cyberforsvaret foreligger det et fagmilitært råd til departementet om at en større del av Cyberforsvaret, den delen som i dag ligger på Kolsås, skal flyttes til Jørstadmoen. Det er per nå uklart hva regjeringen kommer til å innstille på, og det er nå politisk påvirkning som er avgjørende for utfallet.

Foredlingsindustri

Foredlingsindustrien går gjennomgående svært bra i regionen. Bedriftene kjennetegnes av å være blant de mer innovative på sine felt i Norge. Interaksjonen mellom bedriftene og Lillehammer-regionen Vekst, har primært vært knyttet til arealspørsmål samt til produktkonsepter som eksterne gründere har hatt idéer til. I overgangen til og i første del av 2016, har det vært en del dialog knyttet til den kommende bioenergistrategien Lillehammer-regionen har ambisjoner om å realisere i vårt område.

Det har ellers vært jobbet en del med å følge opp enkelte industrivirksomheters uttrykte ønske om en mer helhetlig industripolitikk i regionen. Dette har særlig vært knyttet til Lillehammer kommune, som har størst press på næringsarealene sine. Temaet vil bli fulgt ytterligere opp i 2016. I dag er det for tidlig å slå fast om dette ideelt bør resultere i en regional industristrategi eller om en regional næringsarealstrategi vil være mest hensiktsmessig.

Varehandel

Varehandelen i regionen har siden planen ble skrevet hatt en utvikling omtrent som landsgjennomsnittet. Tiltaket med å sette digitalisering på dagsorden har hatt noe effekt i Lillehammer sentrum, der et utlyst tilskudd til oppstart av nettbutikk ga mye blest rundt dette temaet. Flere butikker i Lillehammer sentrum har startet nettbutikker som supplement til den fysiske butikken, og har gode resultater ved å gjøre det

Varehandellokalisering i regionen står fortsatt litt på status quo, og det er ikke noen helhetlig regional plan for hvordan arealpolitikken skal styre varehandelsutviklingen

Reiseliv og opplevelser

Regionrådets satsing på temaområdet reiseliv og opplevelser har i 2015 i hovedsak vært knyttet til Visit Lillehammer og det strategiske utviklingsarbeidet i Snowball. I tillegg har man støttet opp under enkelte initiativ som der andre aktører enn Visit Lillehammer er i førersetet i

gjennomføringen og arbeidet således ikke er organisert inn under Snowball-paraplyen. Dette gjelder først og fremst Fritidsboligmessia som Lillehammer Olympiapark har fått støtte til å utvikle og Regionrådets egen arrangementsstøtteordning. Også disse initiativene er imidlertid godt forankret i Visit Lillehammer.

Visit Lillehammer har endret sine vedtekter og har nå tre utvalg der ett av utvalgene er "destinasjonsutvikling". Det er Snowball-

samarbeidspartnerne som utgjør dette utvalget. Dette bidrar til at utviklingsarbeid og markedsarbeid sees mer i en sammenheng, noe som styrker muligheten for at prosjekter går over i drift etter prosjektperioden.

I den vedtatte femårsplanen for Snowball (2013-2017) er det skissert fire satsingsområder:

1. Styrke arrangementenes verdiskaping
2. Utvikle idrettsturisme i verdensklasse
3. Bli Norges beste reisemål for barnefamilier hele året – «Familieeventyret Lillehammer»
4. Vekst i internasjonale rundreiser sommer – «Into Norway»

I 2015 har fokuset i Snowball i all hovedsak vært å gjennomføre eksisterende prosjekter innen satsingsområdene, med fokus på måloppnåelse og sikre videreføring av prosjektene (fra prosjekt til drift). I tillegg til dette har det vært jobbet med å utnytte film- og TV-produksjoner til markedsføring og profilering, og produktutvikling. I 2015 har det blant annet vært samarbeidet med produsenten bak «Birkebeinerne», som hadde premiere i februar 2016. Det har også vært samarbeidet med Statens Vegvesen og OFK om ny E6 som utviklingsmotor og det har vært lagt ned et betydelig arbeid i å arrangere den årlige Snowball-konferansen. Videre har det vært igangsatt arbeid med utvikling av nye Snowball-prosjekter, primært i strategiområde 3 – arrangementenes verdiskaping. Mot slutten av 2015 ble det også påbegynt et arbeid for å styrke kommunikasjonen med fritidsboligmarkedet.

Totalt 16 private og offentlige aktører deltar nå i Snowballs samarbeidsforum. Disse bidrar med et fast årlig beløp til å dekke basiskostnadene i Snowball-satsingen (koordinering og oppfølging av pågående prosjekter, akkvisisjon av nye prosjekter, nettverksaktiviteter og rapportering mm.). Det har i 2015 vært leid inn en ekstra prosjektlederressurs i 40 %-stilling for å avlaste reiselivssjefen i det overordnede Snowball-arbeidet. I tillegg har øvrige medarbeidere i Visit Lillehammer bistått prosjektledelsen etter behov. Til sammen utgjør dette 1 årsverk.

Hovedprosjektleder rapporterer på helheten i satsingen til Regionrådet og det har i 2015 vært informert og rapportert jevnlig i regionrådsmøter både på helheten og på delprosjekter. Tiltakene som Regionrådet har støttet økonomisk har først og fremst vært knyttet opp mot satsingsområde 2. og 3., samt til profilering og produktutvikling med utgangspunkt i filmen om Birkebeinerne. Dette valget bunner i et ønske om en tydelig profil og en rolledeling mht. finansiering (herunder å unngå dobbeltfinansiering med OFK).

Som følge av mindre tilgjengelige utviklingsmidler enn forutsatt i OFK i 2015, ble det imidlertid nødvendig å omdisponere ressurser for også og medfinansiere de to øvrige strategiområdene. Regionrådet i Lillehammer-regionen vedtok derfor å sikre den videre framdriften i «Familieeventyret» gjennom en tilleggsbevilgning, mens Regionrådet i Midt-Gudbrandsdalen gjorde det samme ift «Into Norway». Arbeidet med satsingsområdene og tiltakene som Regionrådet i Lillehammer-regionen har medfinansiert beskrives nærmere under.

Arrangementenes verdiskaping

Regionrådets engasjement for å øke verdiskapingen knyttet til arrangement har i 2015 hatt tre hovedinnretninger:

- a) Arrangementsstøtte
- b) Unge frivillige
- c) Innovativ arenaproduksjon

De to sistnevnte er Snowball-prosjekter, mens arrangementsstøtteordningen administreres direkte av regionkoordinator i samarbeid med arrangementskoordinator i Visit Lillehammer.

I tillegg har det, som nevnt over, vært jobbet mye og strategisk med å videreutvikle arrangementssatsingen. I samarbeid med utdanningsinstitusjonene (Gjøvik/Lillehammer) og arrangører/næringsliv søkte man høsten 2014 Innovasjon Norge om midler til å utvikle et helhetlig kompetanseprogram for å styrke arrangementenes verdiskaping i regionen. Rett før årsskifte 2014/15 fikk man tilsagn om 2,5 mill. til arbeidet. Satsingen har fått navnet «Eventure Lillehammer». Sammen med arbeidet man la ned i søknaden «Innovativ arenaproduksjon», som man tidligere fikk avslag på fra Regionale Forskningsfond, og de øvrige elementene i arrangementssatsingen i regionen, danner disse bærebjelkene i det påbegynte arbeidet med en søknad om status som NCE (Norwegian Center of Expertise) for arrangement. Søknaden skal ferdigstilles og oversendes ila vinteren 2016.

a) Arrangementsstøtte

For å gjøre tildelinger av arrangementsstøtte mer forutsigbar, rettferdig og strategisk, opprettet Regionrådet i 2012 en egen arrangementsstøtteordning. Arrangementsstøtteordningen ble videreført i 2015 og det ble avsatt kr. 500 000 til formålet, fordelt på to søknadsfrister (vår/høst).

Hovedformålet med Regionrådets arrangementsstøtteordning er å bidra til økt omsetning i regionen, både direkte, gjennom tilreisende deltakere, støtteapparat og publikum, og indirekte, gjennom profilering av regionen i forbindelse med arrangementene. Støtteordningen er forbeholdt utviklingstiltak og skal gå til nye arrangement eller nyskaping i forbindelse med eksisterende arrangement, av nasjonal og internasjonal karakter.

I 2015 kom det inn 16 søknader om støtte til ulike arrangementer fordelt på de to søknadsfristene. Søknadsbeløpene varierte mellom 50 000 og 100 000. Ti av søknadene ble innvilget og hvert arrangement fikk tildelt fra 45-55 000 kroner. Blant disse er det arrangementer i alle de tre kommunene og både innen idretts- og kulturfeltet.

Interessen for ordningen, bredden i søkere og de mange spennende initiativene som denne har utløst, tyder på at den er etterspurt. Gjennomgående synes ordningen å fungere som «såkornkapital» for å få i gang utviklingsarbeid som i mange tilfeller ellers ville ha vært vanskelig å realisere, enten det er snakk om utvikling av eksisterende eller nye arrangement.

b) Unge frivillige

I prosjektet «Unge frivillige» jobbes det systematisk med å rekruttere, utvikle og beholde unge frivillige (opp til 30 år) til gjennomføring av de store arrangementene i regionen. Konkret skal prosjektet kartlegge potensielle nye og unge frivillige, igangsette tiltak som motiverer disse og som sikrer best mulig anvendelse av den kompetansen de besitter inn i de enkelte arrangementene. Prosjektet skal bidra til at YOG2016 når sine ambisjoner om «av og for ungdom». Samtidig skal arrangørene sikres langsiktige effekter av YOG2016 ved at ungdom med tilknytning til regionen tilegner seg viktig og relevant arrangementserfaring. Videre er det naturlig å se på hvordan utdanningsinstitusjonene kan påkobles dette arbeidet. Prosjektet vil med bakgrunn i dette pågå fram til sommeren 2016.

Arrangørene er samlet om behovet for nyrekruttering for å sikre god gjennomføring i årene som kommer. Svært mange arrangører har ønsket å være med i prosjektet og det har også vært stor interesse for dette hos NIF, særforbund, HiL, videregående skoler, NAV og fylkeskommunen.

Prosjektet har allerede nådd mange av sine målsettinger. 57 prosent av alle frivillige i forbindelse med YOG2016 var under 30 år. Arrangementet har bidratt

til et gedigent ungdomsløft både innen kultur- og idrettsfeltet. Samarbeid med utdanningsinstitusjoner har blitt løftet mange hakk. Dette har det vært jobbet systematisk med siden 2014, og med YOG som den naturlige døråpner i mange sammenhenger. Arrangement er blitt «pop» hos de unge, og svært mange er bevisst på hvordan de ønsker å bruke arrangement til å sikre seg relevant praksis og bygge CV. Dette er en vinn-vinn situasjon for både arrangører og de frivillige.

Fokus blir nå å beholde mange av de unge frivillige, samtidig som en fortsetter den gode organiseringen og samspillet videre, herunder sikrer seg gode og langsiktige samarbeidsavtaler med utdanningsinstitusjoner. Det er en utbredt forståelse at dette er viktig, men en må også bruke tid på evalueringsprosesser etter YOG for å se hva en ytterligere kan dra med seg videre.

Et godt arbeidsverktøy i forhold til organisering av de frivillige er høyt prioritert. YOG har tatt i bruk systemet «Mobilise». Dette var riktig for YOG, men er for arbeids- og kostnadskrevende for øvrige arrangører. Det er derfor inngått samarbeid med Rubic, som er en lokal leverandør, for å skreddersy et system som er med riktig for våre årlige arrangører. Det er ikke påløpt andre kostnader enn prosjektledelse i prosjektet.

c) *Innovativ arenaproduksjon*

Formålet med satsingen på innovativ arenaproduksjon er å utvikle nye opplevelseselementer i arena-/arrangementsproduksjonen, som bidrar til større kundeverti og verdiskaping for deltagende arrangører. Regionrådet avsatte kr. 200 000 til arbeidet gjennom Handlingsplanen for 2013. Dette ble senere vedtatt prioritert inn mot to konkrete aktiviteter: 1.) Utforming av en søknad til Regionale forskingsfond (RFF) og 2.) Utforme og teste ut konkrete opplevelses-elementer i arrangement (piloter).

Søknaden til RFF nådde som nevnt over dessverre ikke opp, men elementer av denne er innlemmet i arbeidet med Eventure Lillehammer og trekkes også på i det pågående arbeidet med en NCE-søknad.

Arbeidet med å teste ut konkrete opplevelseselementer har ikke kommet i gang som forutsatt. De kr. 125 000 som ble reservert til dette formålet, er følgelig ikke disponert. Nå er det imidlertid innledet samtaler med nøkkelarrangører i regionen med tanke på å konkretisere arbeidet og man har også opparbeidet mye ny erfaring som bør trekkes på videre gjennom arbeidet med Lillehammer2016. Det forventes derfor at piloten(e) blir realisert innen utgangen av 2016. Dersom dette ikke lar seg gjøre vil det avsatte beløpet trekkes tilbake og omdisponeres til andre formål.

Idrettsturisme i verdensklasse

Regionen har gode forutsetninger for å vokse innen idrettsturisme. OL-anleggene, tidlig snølegging og lang, stabil vintersesong, treningsfasiliteter for øvrig, Olympiatoppen Innlandet, testlab, bred trenerkompetanse, godt og bredt idrettsmedisinsk tilbud, overnattingsmuligheter og nærhet til Oslo og Gardermoen er noen av regionens fortrinn.

Regionrådet har gjennom sin støtte delfinansiert en 40 % prosjektlederressurs i Visit Lillehammer i en treårsperiode. Første året tok man for seg langrennsproduktet og deretter bygget man på med

sykkelproduktet i år to, for så å supplere med alpint og freeski i innværende og siste prosjektår, fram mot sommeren 2016.

Det har vært arbeidet med å kartlegge markeder/målgrupper, behov og ønsker og å skaffe oversikt over de ulike fasiliteter og tjenester som destinasjonene kan tilby disse. Med bakgrunn i er det utviklet produktmanualer for de ulike idrettene og det vært arbeidet med å formidle disse i de aktuelle markedene.

Man har sett behov for å utvide sykkelarbeidet i forhold til hvordan langrennsarbeidet ble gjennomført. Dette skyldes at der langrennsproduktet er best utviklet (løypenettet og markedsføringa av dette) har sykkelproduktet en vei å gå i forhold til den gitte målgruppen. Produktet er i dag ikke godt nok presentert på trykk eller nettsider og er i for liten grad skiltet og vedlikeholdt ute i destinasjonene. Idrettsturistene innen sykkel trenger en bedre systematisering og kategorisering av sykkelrutene, samt en utvidelse av rutetilbudet. Alpinproduktet i regionen er godt utviklet og profesjonalisert, så arbeidet med alpint og freeski har god glid. Her er det mindre behov for produktutvikling og arbeidet i bedriftene bærer mer preg av bevisstgjøring av målgruppens behov.

Familieeventyret

Formålet med prosjektet er at Lillehammer-regionen skal bli Norges beste reisemål for barnefamilier hele året. Gjennom prosjektet skal det samlede familievennlige produktet kommuniseres mot forbrukerne. Antall gjester og deres oppholdstid i regionen skal øke, og det skal settes fokus på gjenkjøp og merverdi. Totalopplevelsen for barnefamilier som ferierer i regionen skal kvalitetssikres. Prosjektet er treårig og skal implementeres i ordinær drift i Visit Lillehammer 1. kvartal 2016. Regionrådets støtte har vært knyttet opp mot siste prosjektår. Prosjektet har i all hovedsak utført tiltakene i planen:

- Et kvalitetsprogram for familievennlighet er utarbeidet og implementert hos ca. 25 bedrifter innen overnatting og aktiviteter.
- Det er utviklet en felles kommunikasjonsplattform med Vintereventyret og Sommereventyret, samt nye filmer som er tatt i bruk av Visit Lillehammer.
- Det har blitt utarbeidet en segmentering på Topp 5 på lillehammer.com med tilpassede produkter for "De minste", "De mellomste" og "De største". Det er utarbeidet et merkesystem som forteller hvilket alderssegment produktet passer for.
- Sommerkort med hovedmål om å øke oppholdstid for gjesten i regionen er utarbeidet. Sommerkort håndteres av overnattingsbedriftene, og innføres som en test sommeren 2016.

- Det er laget en flyer og egen side på lillehammer.com.

Birkebeinerfilmen - profilering og produktutvikling

Regionen er attraktiv for innspilling av både spillefilmer og TV-serier. Formålet med dette prosjektet er å nyttiggjøre Birkebeinerfilmens profileringsverdi, styrke merkevaren Lillehammer og bidra til økt filmrelatert turisttrafikk til regionen. Ambisjonen er også å utvikle konkrete og salgbare produkter, herunder både markedsmateriell og opplevelser med utgangspunkt i film og TV-produksjoner.

Det er inngått en avtale med produksjons-selskapet Paradox som sikrer Visit Lillehammer og samarbeidspartnere, herunder både næringsliv og de offentlige aktørene, rettigheter til å bruke bilder, trailer og filmklipp fra Birkebeinerfilmen i profileringsøyemed. I tillegg har aktørene mulighet til å intervju skuespillere / regissør, gjennomføre førpremiere og delta i utvikling av en "location guide book".

Paradox har hele tiden vært en positiv samarbeidspartner som har ønsket utvikling av kommersielle produkter og tilleggsverdier utover selve filmen.

Visit Lillehammer har inngått et samarbeid med Destinasjon Sjusjøen om førpremiere på Sjusjøen 6. februar. Mesna Islandshestsenter jobber med et opplevelsesprodukt som skal lanseres i forbindelse med filmen som et spinn-off produkt. Det er også lagt opp til en førpremiere på Colosseum kino i Oslo 10. februar som Birken as har ansvaret for, men der Visit Lillehammer er samarbeidspart. Visit Lillehammer vil bruke dette som en del av sin "Lillehammerdag", som er et «business to business-arrangement» som foregår timene i forkant og med filmen som avslutning.

Det jobbes også med Location Guide book, men den er dessverre forsinket som følge av at førsteutkastet til manus ble refusert. Boken vil derfor ikke være klar før i april. Den vil da selges på Turistkontoret, men også være en gavebok for kommunene, Regionrådet m.fl. Boken vil være basert på bilder tatt av Ian Brodie, som er en internasjonalt anerkjent fotograf.

Visit Lillehammer regner med at det arbeidet som er lagt til grunn skal gi mye profileringsverdi i forbindelse med lansering, både i inn- og utland. For Visit Lillehammer handler det om å følge opp denne oppmerksomheten og bidra til reiselyst og kjøp av opphold og opplevelser i regionen.

Fritidsboligmesse

Regionrådet avsatte høsten 2015 kr. 200 00 til utviklingen av en regional fritidsboligmesse. Prosjektet er et direkte resultat av prioriteringene i Regional næringsplan og innretningen er utformet i dialog mellom Visit Lillehammer, LRV og Lillehammer Olympiapark, med sistnevnte som prosjektansvarlig. Ambisjonen med prosjektet er å skape en årlig møteplass, der fritidsboligdestinasjonene og aktørene som tilbyr varer, tjenester og opplevelser som er relevante og interessante for nåværende og potensielle fritidsboligeiere kan få vist seg fram.

Formålet er å synliggjøre regionens attraktivitet som fritidsboligregion og motivere dagens fritidsboligeiere til å tilbringe mer tid i regionen, besøke flere av våre attraksjoner og kjøpe en større del av de varer og tjenester de etterspør i forbindelse med sitt opphold i fritidsboligen regionalt. Det er også tenkt at Fritidsboligmessa skal kombineres med en faglig møteplass som skal sette søkelys på trender og muligheter i fritidsboligsegmentet. Det er lagt til grunn at messa skal gjennomføres første gang høsten 2016 eller våren 2017. Regionrådets midler er øremerket konseptutvikling og forankring hos samarbeidspartnere og bidragsytere.

Landbruk

Landbrukssatsinga til Regionrådet har i 2015 omfattet tre prosjekter. Det mest omfattende er «BondeGLØd – vekst og kunnskapsutvikling i landbruket», som i praksis er en overbygning for en rekke ulike tiltak som samlet skal bidra til kunnskapsutvikling og positivitet innenfor næringa og stimulere til produksjonsvekst. De andre er to mindre prosjekt som skal hhv. mobilisere til økt bruk av tre som miljøvennlig byggemateriale i regionen og stimulere til økt forproduksjon på høgereliggende arealer.

Bonde GLØd – Vekst og kunnskapsutvikling i landbruket

2015 har vært tredje og siste år i prosjektet «BondeGLØd». Regionens landbrukskontor har vært ansvarlig for den praktiske gjennomføringen. Prosjektet er finansiert gjennom et spleiselag mellom Regionrådet og Fylkesmannens bygdeutviklingsmidler, samt egeninnsats fra Landbrukskontorets side.

Prosjektet har hatt som formål «å tilføre landbruket kunnskap, slik at det framstår som ei robust næring under skiftende rammevilkår». Innretningen av BondeGLØd bygger på erfaringene fra tidligere GLØd-prosjekter og et uttrykt ønske fra næringsaktørene om et sterkere fokus på de tradisjonelle hovedaktivitetene i landbruket. Prosjektet har derfor i hovedsak rettet seg inn mot tradisjonelt grovfôrbasert landbruk og særlig vært "spisset" mot rekruttering, kunnskapsutvikling og nettverksbygging.

Gjennom fagmøter, fagturer og fagdager er det leid inn foredragsholdere fra fagmiljø med landbruksfaglig spisskompetanse. Det er lagt vekt på at møter/kurs/fagturer skal være sosiale møteplasser. De forskjellige arrangementene har i hovedsak rettet seg mot en spesifikk produksjon eller målgruppe, og har bidratt til å styrke nettverket i disse miljøene. Det har vært stort engasjement fra deltagerne på arrangementene og tilbakemelding på har vært gode. Det er lagt til rette for at faglag og andre landbruksorganisasjoner kan videreføre drift av treff, faggrupper og andre nettverksbyggende tiltak.

Måltallene som var satt for prosjektet i forkant er stort sett nådd. Det er lagt stor vekt på rekrutteringstiltak og prosjektet er rettet mye mot ungdom, nystartede og kommende gardbrukere. Denne vinklingen har fått mer oppmerksomhet enn forutsett før prosjektstart, fordi det har blitt enda tydeligere hvor viktig denne gruppen er for den videre utviklingen av landbruket i regionen.

I prosjektperioden er det jobbet med å informere media om positive hendelser i landbruket og om arbeid som har skjedd i prosjektregi. Dette har gitt mange oppslag og positiv omtale av landbruket i lokalaviser. På denne måten er positiv landbruksaktivitet vist fram, samtidig som det har bidratt til å markedsføre de ulike arrangementene.

Økt bruk av tre

Formålet med prosjektet har vært å bidra til å øke bruken av tre som byggemateriale i regionen, som en videreføring av tidligere byggetradisjon. Prosjektet har først og fremst hatt fokus på offentlige bygg og næringsbygg. Det har vært lagt vekt på både å øke kunnskapen om tre som byggemateriale blant relevante beslutningstakere, og å bidra til at bruk av tre som miljøvennlig byggemateriale kommer inn i relevante planer og bestemmelser. Arbeidsgruppa for prosjektet har i løpet av den toårige prosjektperioden gjennomført en rekke faglige aktiviteter (seminarer og befaringer/studietur) og arbeidet inn mot ulike kommunale og regionale planprosesser.

Det har vært god respons på arbeidsgruppens initiativ for økt bruk av tre og det har vært meget god respons både på fagarrangementene og fra media. Alle tre kommunene har tatt inn gode formuleringer om økt bruk av tre som miljøvennlige byggematerialer i ulike planer. Lillehammer kommune og Gausdal kommune har vedtatt å bygge to store bygg med mest mulig bruk av tre. Største utfordringen er å få økt bruk av tre inn i store private bygg.

Prosjektet har bedret den generelle kompetansen om bruk av tre som miljøvennlig materiale i regionen. Behovet for generell informasjon i det videre arbeidet er derfor begrensa, men det er viktig at det arbeides videre med konkrete planer og prosjekter og at det politiske engasjementet ikke stopper opp.

Økt fôrproduksjon på høgereliggende områder

Prosjektet har som formål å bidra til bedre grasproduksjonen på høgereliggende dyrkingsarealer og setrer. 2015 har vært oppstartsåret for prosjektet, som også vil pågå i 2016. Det er satt i gang kompetansehevende tiltak ved å arrangere fagdag den 9. september, der fagfolk delte sin spisskompetanse med oppmøtte produsenter og rådgivingsapparat. Det er jobbet opp mot media med god omtale av dyrking i fjellet som resultat. Videre er det anlagt demonstrasjonsfelt for å synliggjøre eksisterende kunnskap og gjøre denne mer tilgjengelig for målgruppen prosjektet retter seg mot.

Idrett

Lillehammer-regionen er bosted for svært mange toppidrettsutøvere innen vinteridrettene og regionen har sterke klubber som arbeider med utvikling av morgendagens toppidrettsutøvere. Toppidretten bygger opp under den overordnede visjonen til regionen, ikke minst fordi denne er en viktig drivkraft i anleggsutviklingen, den bidrar til omdømmebygging av regionen, den er viktig for rekruttering og utvikling av yngre utøvere og den kan skape grobunn for næringsaktivitet (for eksempel gjennom arrangementer og idrettsturisme).

Toppidrettssatsingen er kanalisert gjennom Olympiatoppen Innlandet, som har sin lokalisering på Lillehammer. Toppidrett i denne sammenheng defineres som dagens og morgendagens toppidrettsutøvere innen hovedsakelig vinteridretter, men også innen sykkel. Formålet med satsingen er å bygge kompetanse og

fellestjenester som ivaretar og utvikler de utøverne som allerede bor her på en god måte og bidrar til å gjøre regionen attraktiv ift tiltrekking av enda flere utøvere.

Regionrådet støtter idrettsprosjekter innen primært to områder: Det ene har fokus på videreutvikling av det idrettsmedisinske tilbudet, mens det andre er knyttet til morgendagens potensielle toppidrettsutøvere i vid forstand. Det sistnevnte arbeidet er spisset mot ungdom med tilhørighet i de tre kommunene i Lillehammer-regionen.

Idrettsmedisinsk tilbud

Det betyr mye for utøvere som bor i området at regionen har et godt idrettsmedisinsk tilbud. Tilbudet er også viktig for de store idrettsarrangementene og ikke minst for NTG og de lag og team som legger samlinger til regionen. Arbeidet som har vært lagt ned for å bygge et komplett idrettsmedisinsk tilbud i regionen har også vært svært avgjørende for at Olympiatoppen sentralt har valgt å satse på Lillehammer som base for et permanent kompetansesenter for Olympiatoppen i Innlandet.

Regionrådet har over flere år bidratt sterkt oppbyggingen av det idrettsmedisinske tilbudet i regionen. Dette har omfattet etableringen av både idrettslege, tilbud innen kosthold, ernæring, idrettspsykologi og idrettsfysiologi. Arbeidet med de fire førstnevnte er tatt over i ordinær drift og står på egne ben uten støtte av Regionrådet. Arbeidet med å etablere et tilbud innen idrettsfysiologi har vært støttet av Regionrådet ut 2015. Idrettsfysiolog er ansatt i samarbeid

med HIL og OLT sentralt. Denne jobber 20 % for OLT Innlandet. Hovedfokus har vært foredrag, testprotokoller og oppfølging av Lillehammer Cykleklubb, Lillehammer Skiklub og landslagsutøvere i aking og sykkel. Som en følge av dette prosjektet har Norges sykkelforbund lagt sitt kraftsenter og sin testing av landslagene til Lillehammer. Prosjektet videreføres for de kommende to år med finansiering fra OLT, HIL og sykkelforbundet.

Forebygging av spiseforstyrrelser

Regionrådet har vedtatt å støtte OLT Innlandet sitt arbeid med å forebygge spiseforstyrrelser blant idrettsungdom gjennom et treårig prosjekt fra 2015-2017. Målgruppen er utøvere på ungdoms- og videregående skole. Formålet med prosjektet er todelt 1) å bidra til økt kompetanse hos både trenere, foreldre og utøvere i forhold til kosthold/ernæring og 2) være et ressurscenter i situasjoner som kan bli kritiske i forhold til spiseforstyrrelser. Utøvere som trenger hjelp til vektregulering, skal få hjelp til dette under veiledning av kompetent personell.

Det har tatt tid å finne riktig person til å lede dette arbeidet. Denne er nå på plass, men arbeidet som er utført er til nå stort sett gjort av OLT sine egne ansatte. Man har startet med opplæring på de videregående skolene og har begynt å rulle ut foredrag med tema som prestasjonskosthold, praktisk matlaging, hvordan gå frem ved mistanke om et spiseproblem, kroppssammensetning, motivasjon, restitusjon, og vektutvikling. Når det gjelder temaet mental trening og selvfølelse så er dette forsinket, grunnet en strid mellom stipendiat og oppdragsgiver om opphavsretten til det materialet man ønsker å benytte for å belyse temaet. Psykologen som skal stå for undervisningen er imidlertid engasjert og satt inn i prosjektet, og man forventer at den forsinkelsen som har oppstått vil bli utjevnet ilt prosjektperioden. I 2016 vil alle ungdomsskolene bli invitert med i prosjektet.

Treningstilbud for «morgendagens utøvere» i Lillehammer-regionen

For å støtte opp under utviklingen av unge talent fra Lillehammer-regionen, ønsker OLT Innlandet å bygge et godt treningsmiljø på tvers av særvidrettene. Ambisjonen er at det skal etableres et godt fellestilbud for utøvere i aldergruppen 15-18 år som vil satse mot toppen. Et viktig element i dette er utvikling av ett tilbud med såkalt O2-trening for kondisjonsvidrettene og to tilbud med basistrening (ett for kondisjonsvidrettene og ett for lagidretter og tekniske idretter). Trenerne skal velges ut og skoles av Olympiatoppen.

Status for arbeidet er at rammer og innhold er utarbeidet, og ansatte hos OLT Innlandet, samt engasjerte instruktører har deltatt på kurs og tatt

kunnskapen aktivt i bruk. Det er kjøpt inn noe utstyr og det har vært arrangert basiscamp sammen med Olympiaparken. Oppleggene rundt det O2-treninga har vært gjennomført sammen med NTG. Det har vært en utfordring å finne egnet tidspunkt for gjennomføringen av treningstilbudet, slik at vi kan få med utøvere i flere idretter. Tilbudet var åpent, men det var først når man etablerte et tett samarbeid med konkrete miljøer at man fikk med de utøverne som man ønsket. Tilbudet vil bli spisset noe framover i forbindelse med at dette fra og med 2016 tas over i ordinær drift i OLT Innlandet.

«Ungdomstreneren»

«Ungdomstreneren» er et toårig prosjekt som Regionrådet har vedtatt å støtte i 2015 og 2016. Formålet er å utvikle gode trenere for alle utøvere i aldergruppen 15-18 år på tvers av særvidrettene ved å skolere disse i OLT sin filosofi og utviklingstrapp. Gjennom dette ønsker man å sikre at flest mulig skal holde på lengst mulig og at de unge utøverne skal få en livslang kjærighet til idretten.

En viktig del at arbeidet er å få miljøene til å legge opp treninga på de unges premisser og ikke som en kopi av voksenidretten, og derigjennom motvirke dagens tendens der stadig flere og yngre utøvere trener som toppidrettsutøverne, med alle de komplikasjoner dette medfører. I dette ligger også å lære opp trenerne i basistrening slik at de legger dette inn i sine økter. Bakgrunnen for dette er at man ser at alt for mye av treninga for denne aldergruppa er for spesifikk og prestasjonsretta, noe som medfører at mange går tidlig leie og gir seg, samt at de mangler grunnlaget for å lykkes som seniorer.

Så langt er det gjennomført to samlinger i hver av kommunene i regionen. Det var godt oppmøte i Gausdal og Øyer, noe mer varierende i Lillehammer. Temaer har vært trenerrollen og prestasjonskultur. Temaer våren 2016 blir basistrening og hvordan ta vare på ikke-fungerende utøvere. Trenerrollen og prestasjonskultur vil bli satt opp på nytt høsten 2016.

Byregionprogrammet - fase 2

Med bakgrunn i Lillehammer-regionens deltakelse i fase 1 av Kommunal- og moderniseringsdepartementets Byregionprogram sammen med de to regionene i Gudbrandsdalen, ble det vinteren og våren 2015 utarbeidet en søknad om støtte til fase 2 i

programmet. Regionrådet i Lillehammer-regionen vedtok i den forbindelse å legge inn et årlig bidrag på kr. 50 000 i tre år, som egeninnsats i prosjektet. I tillegg kommer arbeidsinnsats fra regionkoordinator og andre medarbeidere i kommunene, ut over prosjektledelse. Det konkrete prosjektet det ble søkt om og senere innvilget støtte til fikk benevnelsen «By og fjell - moderne bosetting som grunnlag for utvikling og verdiskaping». Prosjektet setter søkelys på tre hovedområder:

1. Handlingsrom og kultur innen planlegging, forvaltning og tjenesteproduksjon
 2. Innovasjon og verdiskaping
 3. Nettverk av innovative kommuner
- Lillehammer kommune har prosjektledelsen for arbeidet. Kommuner, regioner, fylkeskommune og en rekke private og frivillige aktører er viktige samarbeidspartnere, mens Østlandsforskning og Høgskolen i Lillehammer er innleid for å bistå i den praktiske gjennomføringen av prosjektet. Prosjektet skal etter planen ferdigstilles i 2017.